

[Vesterager.]

de unge kan vandre opad til en virkelig god Uddannelse. Det foreliggende Lovforslag sammen med Aftenskoleforslaget bygger videre paa Undervisningen i Barneskolen, og det har altid været min Opfattelse, at 14 Aars Alderen var en naturlig Overgangstid til det praktiske Liv for de Elever, som ikke skal læse videre til Eksamen; det tror jeg ogsaa Fremtiden vil vise. Det var ogsaa Tanken hos mange af Skolemændene i Skolekommissionen af 1919. Et enkelt Navn har været nævnt i denne Forbindelse, nemlig K. M. Klausens, og jeg vil fremhæve, at det var ogsaa hans Opfattelse, at det var naturligt, at Børnene i 14 Aars Alderen blev gjort bekendt med, hvad det praktiske Liv kræver. Dette var jeg enig med ham i, og jeg vil gerne ved denne Lejlighed mindes ham med Glæde, fordi han har været min Lærer i tre Aar, og selv om vi var bunduenige i mangt og meget, havde jeg megen Respekt for ham paa Grund af hans praktiske Forstaaelse af Arbejdet blandt de unge.

Naar de unge saa kommer ud i dette praktiske Arbejde, er det godt, at de ved Siden af kan faa en teoretisk Undervisning. Det gennemdrøftede vi ogsaa dengang, hver ud fra sit Synspunkt. Der dannedes ikke dengang noget absolut Flertal for en bestemt Linie, men der var ingen Mangel paa Interesse fra nogen Side over for Ungdommens videre Uddannelse.

Det er mit Haab, at Efterskolerne vil faa stor Betydning for Ungdommen. Man kan ladé de unge have et Pusterum et Aar eller to, efter at de er gaaet ud af Skolen, det anser jeg for godt for mange Børns Vedkommende; for er der noget, man maa vogte sig for, er det sikkert dette at give Børnene Indtryk af, at Efterskolen er en Fortsættelse af Barneskolen. Og er de skoletrætte, kan det have sin Betydning, at de faar en lille Tid til at sunde sig i, før de gaar videre. Saa kan de søge Efterskolen i 16—17 Aars Alderen, og de vil da i et halvt Aars Tid have Lejlighed til at leve paa en saadan Kostskole sammen med Kammerater, lidt borte fra de hjemlige Forhold; de unges Syn kan derved udvides gennem Kundskabsforøgelse og gennem Samlivet paa Skolen. Det er en Forbedring af den nugældende Lov af 11. Maj 1935, der nu søges gennemført, og Efterskolerne rykker derefter op i Plan med Højskolerne, hvad jeg tror er fuldt berettiget.

De enkelte Paragraffer skal jeg ikke sige meget om, idet jeg gaar ud fra, at de vil blive drøftet i et Udvalg. Blot skal jeg sige med Hensyn til den Godkendelse, der

findes i § 2, at jeg synes ikke, der bør tages meget Hensyn til Beliggenheden, for der er mange Ting, der kan komme til at spille ind, naar man vil have oprettet en Efterskole. Jeg sagde før, at der sikkert bliver Valgfrihed for Forældrene og de unge over for de forskellige Skoler, og der kan jo godt være to Skoler i Nærheden af hinanden, uden at de derfor absolut behøver at konkurrere med hinanden, det kan maaske tværtimod være Skoler, som supplerer hinanden. Jeg haaber, den højtærede Undervisningsminister vil forstaa, at Skolerne ikke absolut bør placeres efter geografiske Hensyn.

Der er ingen Tvivl om, at Bestemmelsen i § 9 om Køb af Bygninger vil kunne faa sin Betydning netop i vor Tid, og jeg finder, at denne Bestemmelse er fortrinlig. Desuden glæder jeg mig ogsaa over, at der gennem den kommende Lov rettes en Appel til Foreninger og Sammenslutninger om selv at oprette deres Efterskoler. Det er af Betydning, og saa faar de Lejlighed til at vise, om de virkelig vil noget for den Ungdom, de søger at samle. De faar Lejlighed til at gøre en virkelig Indsats gennem Oprettelsen af en Efterskole, en Indsats i Retning af at præge den Ungdom, de appellerer til.

Skolen skal være almindennende og karakterdannende. Det er et stærkt Krav netop i vor Tid, og det er nye Toner, som jeg ogsaa har hørt med Glæde. Og det er rigtignok noget andet end for Aar tilbage. Da hed det sig altid, at bare Ungdommen vidste Besked, saa skulde den nok gøre det rigtige. Den Teori er gjort ynkeligt til Skamme i vore Dage. Man taler om de store Fremskridt, som er sket paa saa mangfoldige Omraader, og det gør man med en vis Ret. Men man kan ikke, naar man ser sig om i Verden, paastaa, at disse Fremskridt har ført til, at Folk altid gjorde det rette. Derfor kan jeg godt forstaa, at Skolen er kommet paa andre Tanker og kommet til at forstaa, at Karakteren og den aandelige Udvikling betyder noget.

Det er mit Haab, at denne Forandring vil faa Betydning ved de Skoleformer, som vi her arbejder med. Men det er slet ikke saa let at vende hele Skoleudviklingen, det er ikke saa ligetil som at skifte Frakke. Men det er glædeligt at se Krav om en kristen dansk Skole komme saa stærkt frem i Forgrunden fra betydelige Skolemænds Side. Meget vil komme til at afhænge af Lærerne, om de er i Stand til at løse den Opgave, de vil komme til at staa over for. Det bliver af stor Betydning for